

การศึกษาความต้องการที่จำเป็นเพื่อการพัฒนา รูปแบบความฉลาดรู้ทางกาย สำหรับเด็กปฐมวัย¹

พงศชา บุตรนาค² เจริญ กระบวนรัตน์³
ณัฐกา เฟ็งลี⁴ และวาสนา คุณาภิสิทธิ์⁵

บทคัดย่อ

การพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยมีความสำคัญ เนื่องจากสามารถช่วยส่งเสริมให้เด็กมีความสามารถในการรับรู้ มีความเข้าใจในวัตถุประสงค์ เนื้อหาและทักษะการเคลื่อนไหว ที่ถูกต้อง รวมทั้งมีสมรรถภาพทางกายดีขึ้น ซึ่งองค์ประกอบเหล่านี้จะส่งผลให้เด็กเกิดการพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์และด้านสังคม ในการทำการวิจัยเรื่องการพัฒนา รูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย จึงจำเป็นต้องศึกษาความต้องการที่จำเป็น (needs assessment) เพื่อให้ได้ข้อมูลเบื้องต้นก่อนการวางแผนการดำเนินการวิจัยในลำดับขั้นต่อไป โดยผู้วิจัยได้สัมภาษณ์ ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) จำนวน 15 คน จาก 12 โรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 - 4 ซึ่งได้มาด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi stages sampling) การเก็บข้อมูล ความต้องการที่จำเป็นเพื่อการดำเนินการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยใช้การสัมภาษณ์แบบมีโครงสร้างประกอบการบันทึกเสียง การสัมภาษณ์และการจดบันทึก ผลการศึกษาพบว่า ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) แสดงถึงความ ต้องการที่จำเป็นของการมีรูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยด้านเนื้อหา ($\bar{X} = 2.84$) และด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ($\bar{X} = 2.82$) อยู่ในระดับมาก ด้านการจัดกิจกรรม การเคลื่อนไหว ($\bar{X} = 2.79$) อยู่ในระดับปานกลาง ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย ($\bar{X} = 2.77$) และด้านการประเมินผล ($\bar{X} = 2.77$) อยู่ในระดับน้อย

คำสำคัญ : 1. ความฉลาดทางการเคลื่อนไหว

¹ บทความวิจัยนี้เป็นส่วนหนึ่งของงานวิจัยที่ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจากสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ แผนพัฒนาศักยภาพบัณฑิตวิจัย รุ่นใหม่ ประจำปี 2561 ระดับปริญญาเอก

² นักศึกษาปริญญาเอก ภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล : huabungpan@gmail.com
โทร : 08 5553 9158

³ อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล : feducrk@ku.ac.th โทร : 02 579 0594

⁴ อาจารย์ประจำภาควิชาพลศึกษา คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ อีเมล : fedunkp@ku.ac.th โทร : 02 942 8672

⁵ ข้าราชการบำนาญ อีเมล : wlangkulsen@gmail.com โทร : 08 9122 9341

A study of the needs assessment for the development of preschool children's physical literacy model⁶

**Pongsacha Butnark⁷, Charoen Krabuanrat⁸,
Nattika Penglee⁹ and Wasana Kuna-Apisit¹⁰**

Abstract

The development of preschool children's physical literacy model is important for preschool children because it can enhance their perception and understanding of objectives, contents, proper basic movement, and higher physical fitness levels. Therefore, all elements would affect children's potential in the aspects of physical, mental, emotional and social development, so needs assessment is important for the research entitled "A study of needs assessment for the development of preschool children's physical literacy model" to collect fundamental information for further research planning. The researcher interviewed 15 teachers who teach at 12 kindergartens under the Kanchanaburi Primary Education Service Area Office 1 - 4, which were randomized by multi-stages random sampling. In collecting data, the researcher interviewed teachers with structured interview, recording, and note-taking method as well. Then, it was found that the kindergarten teachers felt the need for the physical movement literacy patterns model for preschool children in the aspect of contents ($\bar{X} = 2.84$) and activities to develop movement physical literacy ($\bar{X} = 2.82$) at a high level. The activities of movement was at a medium level ($\bar{X} = 2.79$). The management of early childhood education curriculum ($\bar{X} = 2.77$), and the evaluation ($\bar{X} = 2.77$) were at a low level.

Keyword: 1. Physical literacy

⁶ This article was sponsored by The National Research Council of Thailand is grant FY2018 Thesis Grant for Doctoral Degree Student

⁷ Ph.D. Candidate, Department of Physical Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand.
Email address: huabungpan@gmail.com Tel: 08 5553 9158

⁸ Lecturer, Department of Physical Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand.
Email address: feducrk@ku.ac.th Tel: 02 579 0594

⁹ Lecturer, Department of Physical Education, Faculty of Education, Kasetsart University, Bangkok, Thailand.
Email address: fedunkp@ku.ac.th Tel: 02 942 8672

¹⁰ Pension Officer, Thailand. Email address: wlangkulsen@gmail.com Tel: 08 9122 9341

บทนำ

พัฒนาการของมนุษย์เริ่มตั้งแต่ปฏิสนธิจนกระทั่งถึงช่วงสู่วัย เป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องและเป็นลำดับขั้นตอน ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของฟรอยด์ (Freud's Psychoanalytic Theory) (Bandit, 2013) และทฤษฎีด้านร่างกายของอาร์โนลด์ กีเซล (Arnold Gesell) ที่กล่าวว่า พัฒนาการทั้งหมดของมนุษย์เกิดขึ้นนั้นเป็นรูปแบบที่แน่นอนและเกิดขึ้นเป็นลำดับขั้นตอน (Khamani, 1992)

ด้วยเหตุนี้ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงเปรียบเสมือนเป็นการวางแผนในการพัฒนาเด็กปฐมวัย ตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์อย่างเป็นองค์รวม ซึ่งอยู่บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการตามวัยของเด็กแต่ละคนให้เต็มตามศักยภาพ (Ministry of Education, 2017) ให้สอดคล้องกับการเจริญเติบโต และพัฒนาการของมนุษย์ที่มีการเปลี่ยนแปลงอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะช่วงวัยตั้งแต่แรกเกิดจนถึงอายุครบ 6 ปีบริบูรณ์ เนื่องจากเป็นช่วงที่ร่างกายและสมองสามารถรับรู้เรียนรู้ รวมถึงมีการเจริญเติบโตที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว นอกจากนั้นการจัดการศึกษาจำเป็นต้องยึดหลักว่าทุกคนมีความสามารถเรียนรู้และพัฒนาตนเองได้ ถือว่าผู้เรียนมีความสำคัญที่สุด กระบวนการจัดการศึกษาต้องส่งเสริมให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาได้ตามธรรมชาติและเต็มศักยภาพตามวัยและตามความสามารถของแต่ละบุคคล (National Education Act, 2019; Ministry of Education, 2017)

ทั้งนี้ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยได้มุ่งพัฒนาเด็กทุกคนให้ได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ และสติปัญญาอย่างมีคุณภาพและต่อเนื่อง (Ministry of Education, 2017) แต่จากการติดตามพัฒนาการของเด็กไทย พบว่ามีพัฒนาการที่ล่าช้าทั้งด้านสติปัญญา การคิด วิเคราะห์ ความคิดสร้างสรรค์ ภาษาและการปรับตัว เนื่องจากเด็กได้รับการสนับสนุนที่ไม่เหมาะสมกับธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการมุ่งเน้นแต่ให้เด็กท่องจำความรู้เพื่อสอบแข่งขัน เน้นเฉพาะด้านเนื้อหาสาระมากกว่าพัฒนาด้านทักษะกระบวนการการตัดสินใจ รวมถึงการขาดการพัฒนาด้านคุณธรรมและคุณลักษณะที่จำเป็นต่อการดำเนินชีวิต ส่งผลให้เด็กขาดแรงจูงใจในการเรียนรู้ ขาดทักษะในการร่วมงานกับผู้อื่นและขาดความรับผิดชอบต่อตนเองและผู้อื่น (Quality Learning Foundation, 2014) สอดคล้องกับ Kulapichitr (2010) ที่กล่าวว่า การเรียนการสอนดำเนินการโดยขาดความเข้าใจปรัชญาพื้นฐาน มุ่งเน้นเรื่องการสอนอ่าน เขียน และคิดเลข เพื่อให้เด็กสามารถสอบเข้าเรียนต่อในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 การเรียนการสอนยึดครูเป็นสำคัญ

ด้วยเหตุนี้ การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จึงมีความสำคัญยิ่งต่อกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการของเด็กแต่ละคน โดยเฉพาะเรื่องการศึกษาความต้องการจำเป็น (need assessment) ก่อนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีความสำคัญอย่างยิ่ง เนื่องจากเป็นกระบวนการที่ทำให้รู้ปัญหาและความต้องการที่แท้จริงในการพัฒนาผู้เรียนให้เป็นมนุษย์ที่มีคุณภาพ เพราะวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติมีความสัมพันธ์ที่ส่งผลต่อผลที่เกิดขึ้น (ends) ส่งผลให้เด็กสามารถพัฒนาตนเองได้เต็มตามศักยภาพ ตามความแตกต่างระหว่างบุคคล ทั้งด้านร่างกาย ด้านจิตใจ ด้านอารมณ์ ด้านสังคมและด้านสติปัญญา ซึ่งนอกจากจะเป็นรากฐานของการพัฒนามนุษย์ทั้งปวงแล้ว ยังส่งผลต่อการมีคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืนในอนาคตของเด็กปฐมวัยอีกทางหนึ่ง ด้วยเหตุนี้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ในระดับชั้นปฐมวัยจึงเป็นกระบวนการสำคัญที่จะทำให้เด็กเกิดการพัฒนาและมีการเปลี่ยนแปลงความสามารถของตนเอง โดยผ่านกระบวนการเรียนรู้จากการปฏิบัติจริง ปฏิบัติเป็นประจำสม่ำเสมอหรือที่เรียกว่า “ผลจากการฝึกหัดฝึกฝน” (Krabuanrat, 2009)

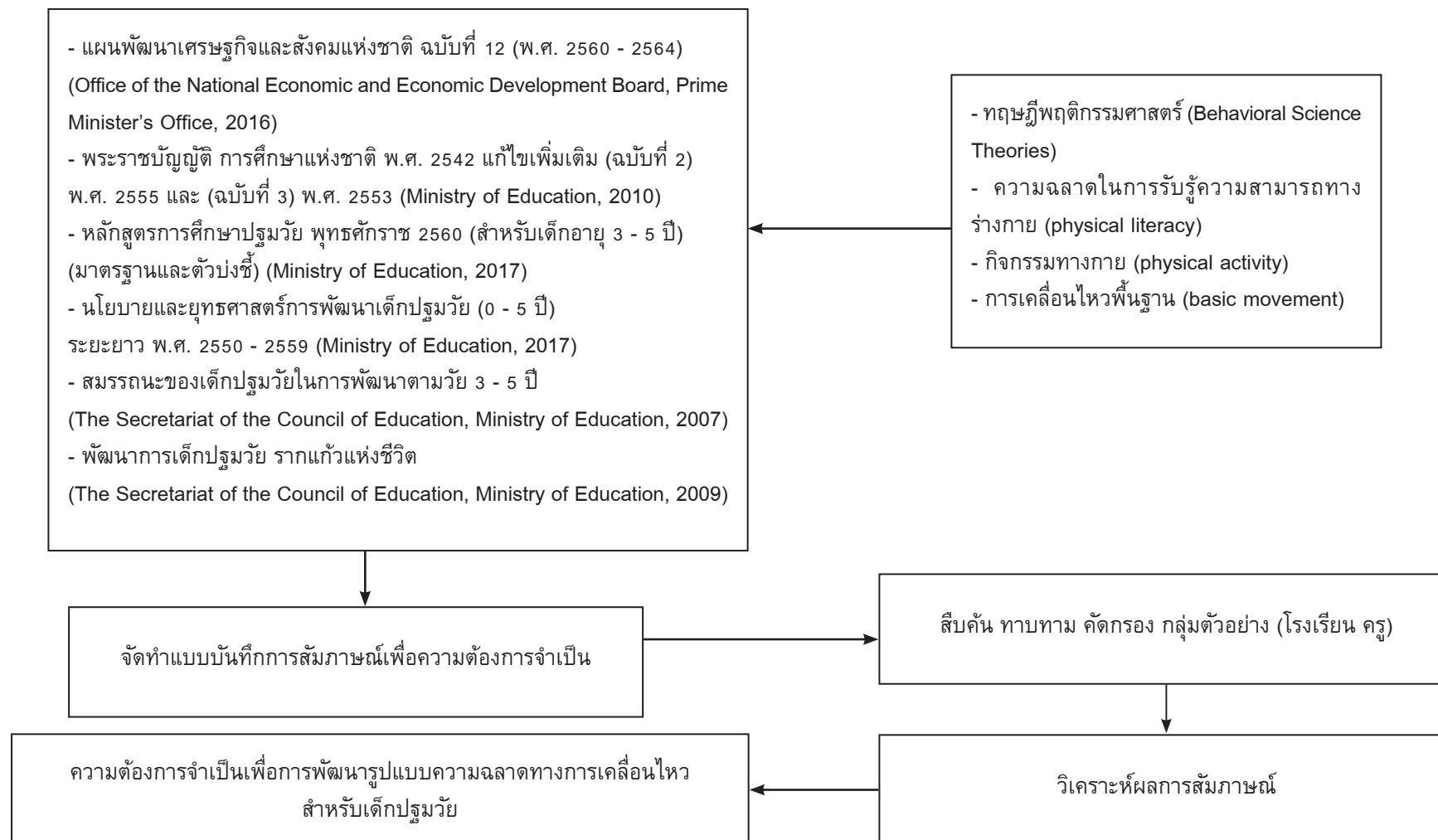
รากฐานซึ่งเป็นอีกหนึ่งองค์ประกอบสำคัญต่อการพัฒนาโดยองค์รวมของเด็กปฐมวัย โดยเฉพาะอย่างยิ่ง การพัฒนาความฉลาดรู้ทางกาย (physical literacy) เริ่มจากการให้ความรู้แก่เด็ก (knowledge) ซึ่งจะส่งผลต่อการพัฒนาความสามารถในการรับรู้ (awareness) และมีความเข้าใจวัตถุประสงค์ เนื้อหาและการปฏิบัติที่ถูกต้อง (understanding) ตลอดจนสามารถถ่ายทอดความรู้ด้วยการปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง มีความปลอดภัยและสามารถแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นภายใต้สถานการณ์ต่าง ๆ ได้อย่างเหมาะสม ซึ่งเป็นการสร้างแรงจูงใจ (motivation) และความเชื่อมั่น (confidence) ของเด็กปฐมวัยให้กล้าคิดและกล้าตัดสินใจ ซึ่งจะส่งผลต่อความสามารถทางร่างกาย (physical competence) ของเด็กไปตลอดชีวิต (Whitehead, 2011) สอดคล้องกับ Suwankan (2017) ที่กล่าวว่าผู้ที่มีความสามารถในการเรียนรู้ทางกายจะสามารถทำงานภายใต้สิ่งแวดล้อมที่หลากหลายด้วยความเชื่อมั่นและเคารพในตัวเอง มีความรวดเร็วในการรับรู้และความสามารถในการตนเอง ซึ่งนำไปสู่การแสดงออกอย่างว่องไวผ่านการสื่อสารทางกายและการโต้ตอบที่ชาญฉลาดกับผู้อื่น อีกทั้งสามารถระบุและอธิบายคุณสมบัติที่ดีของการเคลื่อนไหวที่มีประสิทธิภาพ

จึงสรุปได้ว่า การศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนารูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย คือ กระบวนการที่ผู้วิจัยใช้เพื่อให้ได้ข้อมูลเกี่ยวกับความต้องการที่จำเป็นเกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อเป็นแนวทางนำไปสู่การสร้างรูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยต่อไป

จุดประสงค์ของงานวิจัย

เพื่อศึกษาความต้องการจำเป็นเพื่อพัฒนารูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย

กรอบแนวคิดการวิจัย

ภาพที่ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

กระบวนการศึกษา

ผู้วิจัยศึกษาความต้องการที่จำเป็นเพื่อการพัฒนา รูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย ด้วยวิธีการสัมภาษณ์ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) จำนวน 15 คน จาก 12 โรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษากาญจนบุรี เขต 1 - 4 ด้วยการสุ่มแบบหลายขั้นตอน (multi stages sampling) การสัมภาษณ์แบ่งออกเป็น 2 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้สัมภาษณ์ เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (closed form)

ขั้นตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนา รูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย ประกอบด้วย 5 ด้าน มีลักษณะคำถามเป็นแบบปลายเปิด ดังนี้

ด้านที่ 1 ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มุ่งเน้นเกี่ยวกับการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา การวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและปัญญาและการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้แต่ละคาบ

ด้านที่ 2 ด้านเนื้อหา (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560) ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มุ่งเน้นเกี่ยวกับการเลือก/กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเคลื่อนไหวของเด็กอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เด็กพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพโดยผ่านการเรียนรู้แบบกลุ่มและแบบเดี่ยว ตลอดจนการพัฒนาการกล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็ก

ด้านที่ 3 ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560) ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มุ่งเน้นเกี่ยวกับการเลือก/จัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาสมรรถภาพทางกาย กลไกการส่งเสริมให้เด็กรู้จักการคิด วิเคราะห์ สามารถปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวได้ถูกต้อง อีกทั้งช่วยส่งเสริมให้เด็กพัฒนาการรับรู้ด้วยการสัมผัสและการเข้าใจสัญลักษณ์

ด้านที่ 4 การจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว ข้อคำถามได้จากการวิเคราะห์องค์ประกอบของการพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถของร่างกาย (physical literacy) ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มุ่งเน้นเกี่ยวกับการเลือก/กำหนดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมแรงจูงใจและความมั่นใจ ซึ่งทำให้เด็กเกิดความรู้สึกภูมิใจตนเองตลอดจนการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับคนอื่น

ด้านที่ 5 การประเมินผล (วิเคราะห์จากตัวชี้วัดหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560) ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มุ่งเน้นเกี่ยวกับการประเมินองค์ประกอบของร่างกาย การประเมินสมรรถภาพทางกาย กลไก การประเมินความฉลาดในการเคลื่อนไหวและการประเมินความสามารถในการใช้กล้ามเนื้อของเด็กระดับชั้นปฐมวัย

คำถามสำหรับการสัมภาษณ์ได้นำไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 5 ท่าน ตรวจสอบหาคุณภาพความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ด้วยการหาค่าดัชนีความสอดคล้อง (index of item objective congruence) พบว่า ข้อคำถามในการสัมภาษณ์มีค่าดัชนีความสอดคล้องของแบบสอบถาม อยู่ระหว่าง 0.80 - 1.00

หลังจากนั้นนำไปทดลองใช้ (try out) กับกลุ่มครูที่สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) จำนวน 30 คน เพื่อตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแบบสอบถามและเพื่อตรวจสอบความน่าเชื่อถือ (reliability) โดยการหาค่าความน่าเชื่อถือแบบสอดคล้องภายใน (measure of internal consistency) เป็นวิธีประมาณค่าความเที่ยงของแบบบันทึกการสัมภาษณ์ โดยใช้การทดสอบเพียงครั้งเดียว ด้วยการใช้แบบบันทึกการ

สัมภาษณ์แบบเดียว ทำการสัมภาษณ์กับผู้ตอบกลุ่มเดียว ในการตรวจสอบความสอดคล้องภายในนั้น เป็นการวัดระดับความเป็นเอกพันธ์ (homogeneity) ของแบบวัดนั้นว่าสามารถวัดเนื้อเรื่องเดียวกันเพียงใด ด้วยวิธีสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach's alpha method) โดยมีวิธีการประมาณค่า (procedures) ด้วยการคำนวณค่าสถิติของคะแนนรายข้อและคะแนนรวม จากนั้นจึงใช้สูตรคำนวณสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Kanchanawasssi, 2001: 36, 47-48) ได้ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามรวม เท่ากับ .937 และได้ค่าความเชื่อมั่นจำแนกในแต่ละด้าน ดังนี้

ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .802
ด้านเนื้อหา	ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .767
ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว	ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .889
ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว	ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .869
ด้านการประเมินผล	ค่าความเชื่อมั่น เท่ากับ .908

ผลการศึกษา

ขั้นตอนที่ 1 ข้อมูลเบื้องต้นของผู้ให้การสัมภาษณ์ ๙ เกี่ยวกับสถานภาพโดยทั่วไป มีลักษณะเป็นแบบปลายปิด (closed form) ผลการสัมภาษณ์ สรุปได้ดังนี้

ครูที่สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) เป็นเพศหญิง คิดเป็นร้อยละ 100 ระดับการศึกษาส่วนมากจบการศึกษาระดับปริญญาตรี คิดเป็นร้อยละ 60.00 รองลงมาระดับปริญญาโท คิดเป็นร้อยละ 40.00 วิทยฐานะส่วนมากเป็นครูคศ. 1 คิดเป็นร้อยละ 53.30 รองลงมาเป็นครู คศ. 2 (ครูชำนาญการ) คิดเป็นร้อยละ 33.30 และครูผู้ช่วยกับครู คศ. 3 (ครูชำนาญการพิเศษ) จำนวนเท่ากัน คิดเป็นร้อยละ 6.70 ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 จำนวนและร้อยละ ครูที่สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) (n=15)

สถานภาพ		จำนวน	ร้อยละ
เพศ	หญิง	15	100
ระดับการศึกษา	ปริญญาตรี	9	60.00
	ปริญญาโท	6	40.00
วิทยฐานะ	ครูผู้ช่วย	1	6.70
	ครูคศ. 1	8	53.30
	ครูคศ. 2 (ครูชำนาญการ)	5	33.30
	ครูคศ. 3 (ครูชำนาญการพิเศษ)	1	6.70

ขั้นตอนที่ 2 ข้อมูลเกี่ยวกับสภาพปัจจุบันและความต้องการพัฒนารูปแบบความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย มีลักษณะเป็นแบบปลายเปิด (open form) ผลการสัมภาษณ์สรุปได้ดังนี้

การออกแบบการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความฉลาดในการเคลื่อนไหว เป็นกิจกรรมการเรียนรู้ที่มีส่วนสำคัญและสอดคล้องกับเป้าหมาย รวมถึงแนวทางการจัดประสบการณ์เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการโดยองค์รวม ซึ่งเป็นผลให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ กล้าคิด กล้าตัดสินใจและกล้าแสดงออก ซึ่งสอดคล้องกับข้อมูลการสัมภาษณ์ครูตฤณี ทองผาภูมิปริดา สังกัดโรงเรียนสมาคมป่าไม้อุทิศแห่งประเทศไทย เมื่อวันที่ 19 กันยายน 2560 ที่กล่าวว่า “เด็กปฐมวัยในปัจจุบันส่วนมากสมาธิสั้น ขาดความมั่นใจในตนเอง โดยเฉพาะในการประกอบกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่จัดขึ้น จึงทำให้ครูจะต้องหากิจกรรมใหม่ ๆ สื่อ และสิ่งประดิษฐ์ที่มีสีสันรวมถึงจะต้องมีความหลากหลาย สร้างความท้าทายให้กับเด็กปฐมวัย เพื่อเป็นการกระตุ้นให้เด็กปฐมวัยเกิดความท้าทายอยากที่จะปฏิบัติตามกิจกรรมตลอดจนเป็นการสร้างแรงจูงใจอีกทางหนึ่งด้วย”

นอกจากนั้น “กิจกรรมที่ใช้จะต้องมีความเหมาะสมกับช่วงวัยและที่สำคัญจะต้องเป็นกิจกรรมที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยเกิดพัฒนาการโดยองค์รวม อีกทั้งหลักในการเลือกกิจกรรมนั้นครูจะต้องเลือกกิจกรรมที่มีความเหมาะสมกับช่วงวัย” จากการสัมภาษณ์ครูสิริพร อนุสรพรพงศ์ สังกัดโรงเรียนบ้านดินโส เมื่อวันที่ 20 กันยายน 2560 ซึ่งสอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูเมตตา เสือสง่า ครูชลธิชา เจริญกุล และครูจรินทร์ คล้ายสินธ์ สังกัดโรงเรียนป่าไม้อุทิศ 15 (บ้านม่วงเฒ่า) เมื่อวันที่ 28 กันยายน 2560 ที่ว่า “กิจกรรมการเคลื่อนไหวช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีพัฒนาการโดยองค์รวมซึ่งเป็นผลสืบเนื่องมาจากการที่เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติตามกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีความหลากหลายและท้าทายความสามารถของเด็กปฐมวัย”

ด้วยเหตุนี้จึงเป็นเหตุให้การเรียนรู้ที่เกิดจากการปฏิบัติตามกิจกรรมการเคลื่อนไหวสามารถช่วยส่งเสริมพัฒนาการโดยองค์รวมของเด็กปฐมวัย ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา รวมถึงการพัฒนาปฏิริยาตอบสนองตลอดจนการแสดงท่าทางตามจินตนาการ พัฒนาความสามารถในการสำรวจและมีความเข้าใจระบบการทำงานของอวัยวะในร่างกาย นอกจากนี้เป็นการเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เรียนรู้และเกิดพัฒนาการจากการปฏิบัติตามกิจกรรมการเคลื่อนไหวที่มีรูปแบบที่หลากหลาย แต่สิ่งสำคัญที่สุดคือการเสริมสร้างประสบการณ์ที่ถูกต้องให้กับเด็กปฐมวัย (Seefeldt, 1993; Detkup, 1997; England, 2006)

นอกจากนั้นการเคลื่อนไหวยังช่วยให้เด็กปฐมวัยเกิดการเรียนรู้ เข้าใจและพัฒนากระบวนการคิด ตลอดจนการแก้ปัญหาระหว่างการเคลื่อนไหว ในขณะที่เด็กก็สามารถนำทักษะการเคลื่อนไหวมาประยุกต์ใช้ให้เกิดประโยชน์อย่างถูกต้องและเหมาะสม สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูกรรณิกา คิ้ววิสัย สังกัดโรงเรียนบ้านหนองตาบ่ง เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 ที่ว่า “การเคลื่อนไหวจะช่วยพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยเฉพาะความมั่นใจในตนเอง การแก้ปัญหาตลอดจนความสามารถในการควบคุมร่างกาย”

ดังนั้น การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวจึงเป็นสื่อเพื่อให้เด็กปฐมวัยได้ปฏิบัติจริงจึงมีความจำเป็นและสำคัญมาก เนื่องจากเด็กปฐมวัยจะต้องนำทักษะและวิธีการที่ได้จากการปฏิบัติจริงนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวัน เพราะการเคลื่อนไหวร่างกายแต่ละครั้งเด็กปฐมวัยจะมีการบันทึกข้อมูล ซึ่งเป็นข้อมูลพื้นฐานและเป็นการเพิ่มประสบการณ์ที่ได้รับจากการปฏิบัติจริง ซึ่งสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ที่ได้กำหนดตัวชี้วัดด้านเนื้อหาและด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว โดยกำหนดให้ครูที่สอนในระดับชั้นปฐมวัยทุกคนจะต้องมีการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวตามตัวชี้วัดที่หลักสูตรได้กำหนดไว้

แต่จากการสัมภาษณ์ครูในวัน เอื้อเพื่อ สังกัดโรงเรียนทำนน้ำตื้น เมื่อวันที่ 5 ตุลาคม 2560 และ ครูทพรพรณ นิลคง สังกัดโรงเรียนวัดหนองตะโก ในวันที่ 10 ตุลาคม 2560 ให้ความคิดเห็นที่สอดคล้องกันที่ว่า “ในทางปฏิบัติครูระดับชั้นปฐมวัยมีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยที่ครูได้มีการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวตามตัวชี้วัด ที่หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดไว้ ไม่ว่าจะเป็นกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมเดี่ยว กิจกรรม กลางแจ้ง กิจกรรมในเล่มที่ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้มีกิจกรรมการเคลื่อนไหวตามองค์ประกอบของการเคลื่อนไหว พื้นฐาน แต่สิ่งสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูขาดและมีความต้องการเป็นอย่างมาก คือ การที่ครูขาดการอธิบาย และการแนะนำวิธีการปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสม โดยเฉพาะทำการเคลื่อนไหวที่ถูกต้อง การนำไปใช้ให้เหมาะสมกับ โอกาส แต่ครูกลับมุ่งเน้นเพียงแค่ให้เด็กเข้าร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมการเคลื่อนไหวในแต่ละวันเท่านั้นก็เพียงพอแล้วสำหรับการปฏิบัติกิจกรรมในแต่ละวัน” เมื่อเป็นเช่นนั้นเด็กปฐมวัยก็จะบันทึกข้อมูลที่ไม่ถูกต้องลงไป ในหน่วยความจำของตนเอง และยิ่งซ้ำร้ายไปกว่านั้นจะส่งผลโดยตรงต่อพัฒนาการโดยรวม โดยเฉพาะอย่างยิ่ง กระบวนการคิด การตัดสินใจ และการนำไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน

การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหว จึงเป็นสื่อกลางในการให้เด็กปฐมวัยเกิดการ พัฒนาทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา โดยเฉพาะการเลือกกิจกรรมการเคลื่อนไหว ซึ่งครู จะต้องคำนึงถึงการจัดกิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการด้านกล้ามเนื้อมัดใหญ่ กล้ามเนื้อมัดเล็ก อารมณ์ จิตใจ การปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม การพัฒนาความคิด ตลอดจนส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (Ministry of Education, 2017) ซึ่งจะส่งผลต่อกระบวนการพัฒนาความสามารถทางการเคลื่อนไหวพื้นฐาน (foundation) ของเด็กปฐมวัย สอดคล้องกับการสัมภาษณ์ครูจรรุณี วิงวอน สังกัดโรงเรียนวัดหนองเสือ เมื่อวันที่ 2 ตุลาคม 2560 ที่ว่า “การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวจะต้องคำนึงถึงพัฒนาการ โดยองค์รวมของเด็กปฐมวัย และจะต้องจัดให้สอดคล้องกับตัวชี้วัดของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 อีกด้วย”

จากตารางที่ 2 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และระดับความต้องการพัฒนาความฉลาด ทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยแต่ละด้านของครูที่สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) พบว่า ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.84 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.08 ด้านเนื้อหามีค่าเฉลี่ย เท่ากับ 2.82 ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานเท่ากับ 0.09 ซึ่งทั้ง 2 ด้านมีระดับความต้องการ พัฒนาอยู่ในระดับมาก

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานและระดับความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย แต่ละด้าน

ความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย	$\bar{X}$	S.D.	ระดับความต้องการพัฒนา
ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย	2.77	0.11	น้อย
ด้านเนื้อหา	2.82	0.09	มาก
ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว	2.79	0.13	ปานกลาง
ด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว	2.84	0.08	มาก
ด้านการประเมินผล	2.77	0.07	น้อย

ผลจากการศึกษาความต้องการจำเป็นพบว่า ความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย ด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและด้านการประเมินผล มีความต้องการพัฒนาอยู่ในระดับน้อย สอดคล้องกับ Goonchamorn (2014) พบว่า ภาพรวมด้านวิชาการกิจกรรมตามหลักสูตรมีปัญหาอยู่ในระดับน้อย โดยเฉพาะการวางแผนจัดกระบวนการเรียนรู้และพัฒนาการเด็กปฐมวัยด้านสติปัญญา และการประเมินองค์ประกอบของร่างกายด้วยการนำหนักวัดส่วนสูงเพื่อหาค่าดัชนีมวลกาย เนื่องจากผู้บริหารโรงเรียนและครูผู้สอนระดับปฐมวัย เล็งเห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา (Ministry of Education, 2017) สอดคล้องกับ Jatisathian et al. (2017) ที่กล่าวว่า เด็กปฐมวัยจำเป็นต้องได้รับการพัฒนาอย่างเป็นองค์รวม พัฒนาด้านรอบด้านและสมดุล การจัดทำหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยจึงยึดหลักการพัฒนาเด็กโดยองค์รวม สอดคล้องกับงานวิจัยของ Limwattanasamut (2010) ที่พบว่า โรงเรียนพัฒนาหลักสูตรได้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็กปฐมวัย โดยเน้นทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญา ตลอดจนคำนึงถึงพัฒนาการและความสามารถที่แตกต่างกันของเด็กปฐมวัยอีกด้วย อีกทั้งนโยบายและยุทธศาสตร์ในการพัฒนาเด็กปฐมวัยมีความชัดเจนมากขึ้นด้วย (Thephtien, & Trakulwong, 2007)

ด้านเนื้อหาและด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหว มีความต้องการอยู่ในระดับมาก โดยเฉพาะการเลือก/กำหนดกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อให้เด็กได้ทดลองปฏิบัติและการเลือก/กำหนดกิจกรรมเพื่อพัฒนาความมั่นใจให้กับเด็ก โดยเฉพาะกิจกรรมการเรียนรู้ที่让孩子ปฐมวัยได้มีการเคลื่อนไหว สำรวจ เล่น สังเกต สืบค้น ทดลองและการคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง (Ministry of Education, 2017) สอดคล้องกับ England (2006) ได้กล่าวว่า การปฏิบัติที่เด็กเลือกด้วยตนเอง กำหนดด้วยตนเอง เป็นการปฏิบัติที่ไม่มีผู้ใหญ่ชี้นำ จะช่วยให้เด็กปฐมวัยได้ใช้จินตนาการ ผูกความคิดริเริ่มและความมุ่งมั่น นอกจากนั้นการเลือกและการกำหนดกิจกรรมที่มีความหลากหลาย ยังเป็นการสร้างแรงจูงใจให้เกิดความมั่นใจ และพัฒนาความสามารถทางร่างกาย ส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีความรู้สึกรักภูมิใจในตนเองและการมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับบุคคลอื่น แต่แท้จริงแล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะนอกจากช่วยให้เด็กได้มีโอกาสในการพัฒนาความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกายแล้ว ยังเป็นอีกหนึ่งทางเลือกที่ช่วยส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพดี และเกิดการพัฒนาทางด้านความฉลาดในการรับรู้ความสามารถทางร่างกาย (PHE Canada, 2010 cited in Kuna-Apisit, 2016)

ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหว มีความต้องการอยู่ในระดับปานกลาง เนื่องจากหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560 ได้กำหนดตัวบ่งชี้ไว้อย่างชัดเจนว่าเด็กปฐมวัยจะต้องได้รับการพัฒนากล้ามเนื้อมัดใหญ่และกล้ามเนื้อมัดเล็กให้มีความแข็งแรงโดยเฉพาะการเคลื่อนไหวร่างกายได้อย่างคล่องแคล่ว สามารถทรงตัวได้รวมถึงการทำงานประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา ด้วยเหตุนี้จึงทำให้ครูที่สอนระดับชั้นอนุบาลจึงต้องจัดการเรียนการสอนให้ตรงตามตัวบ่งชี้โดยใช้กิจกรรมการเคลื่อนไหวร่างกาย เพื่อให้เด็กปฐมวัยสามารถพัฒนาตนเองได้ตามตัวบ่งชี้ ซึ่งสอดคล้องกับ Edwards (2006) ที่ว่า การเคลื่อนไหวร่างกายเป็นการเปิดโอกาสให้เด็กปฐมวัยได้เกิดการเรียนรู้และมีการตอบสนองเกิดขึ้น ซึ่งเป็นการนำไปสู่การพัฒนาาร่างกาย ตลอดจนความคิดสร้างสรรค์ สอดคล้องกับ Thomas (2011) ที่กล่าวว่า เมื่อเด็กเคลื่อนไหวเด็กจะมีประสบการณ์การเคลื่อนไหวจะทำให้เด็กปฐมวัยเกิดการพัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ดังนั้นครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัยจึงต้องหาวิธีการจัดกิจกรรมเคลื่อนไหวที่น่าสนใจ เหมาะสมและมีความปลอดภัย เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัยโดยองค์รวม

สรุปผลการวิจัย

ครูผู้สอนระดับชั้นปฐมวัย (อนุบาล 3) มีความต้องการพัฒนาด้านการบริหารจัดการหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและด้านการประเมินผลอยู่ในระดับน้อย ด้านการจัดกิจกรรมการเคลื่อนไหวอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนด้านเนื้อหาและด้านการจัดกิจกรรมการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวอยู่ในระดับมาก

ข้อเสนอแนะจากการวิจัย

1. หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทั้งภาครัฐและเอกชน ที่มีหน้าที่ในการสนับสนุนการจัดการเรียนการสอนในระดับชั้นปฐมวัย ควรนำผลการวิจัยนี้ไปเป็นองค์ประกอบพื้นฐานในการพัฒนากิจกรรมการสอนที่เหมาะสมให้กับเด็กปฐมวัย
2. ควรมีการศึกษาความต้องการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัยในภาคต่าง ๆ เพื่อจะได้เป็นการพัฒนาเด็กปฐมวัยได้อย่างเป็นระบบ
3. เป็นข้อมูลพื้นฐานสำหรับสร้างคู่มือการพัฒนาความฉลาดทางการเคลื่อนไหวสำหรับเด็กปฐมวัย

กิตติกรรมประกาศ

ขอขอบพระคุณสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ที่ได้ให้ทุนอุดหนุนการวิจัยระดับบัณฑิตศึกษา ประจำปีการศึกษา 2561

References

- Bandit, Supaporn. (2013). **The Developmental Psychology Theory Related to Early Childhood (ทฤษฎีจิตวิทยาพัฒนาการที่เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัย)**. [Online]. Retrieved June 27, 2018 from <http://elearning.psu.ac.th/courses/77/unit5.pdf>
- Detkup, Yaowapa. (1997). **CE 335 Music and Rhythmic Activities for Preschools (ดนตรีและกิจกรรมเข้าจังหวะสำหรับเด็กปฐมวัย เอกสารคำสอนวิชา ปว 335)**. Bangkok: Department of Curriculum and Instruction, Faculty of Education, Srinakharinwirot University.
- Edwards, C. L. (2006). **The Creative Arts: A Process Approach for Teacher and Children**. New Jersey: Pearson education.
- England, P. (2006). **Planning for Play**. London: National Children's Bureau.
- Goonchamorn, Kwanchanok. (2014). A Study of Problems and Guidelines on Development of Child Development Centers Administration in the Sahatsakhan District Area, Kalasin Province (การศึกษาปัญหาและแนวทางการพัฒนาการบริหารจัดการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กในเขตอำเภอห้วยทับทัน จังหวัดกาฬสินธุ์). **Nakhon Phanom University Journal**, 4(1): 81-88.
- Jatisathian, Chaniphan, et al. (2017). **Holistic Early Childhood Development, Early Childhood Crisis and Solutions (การพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างเป็นองค์รวมวิกฤตปฐมวัยและแนวทางแก้ไข)**. Bangkok: Plus Press Company Limited.
- Kanchanawassi, Sirichai. (2001). **Choosing the Right Statistics for Research (การเลือกใช้สถิติที่เหมาะสมสำหรับการวิจัย)** (4th ed.). Bangkok: Boonsiri Printing.
- Krabuanrat, Charoen. (2009). **9 Square Table with Brain Development (ตาราง 9 ช่องกับการพัฒนาสมอง)**. Bangkok: The Sintana Copy Center Limited.
- Khamani, Tassana. (1992). **Development Principles and Patterns of Young Children Along the Thai Way of life (หลักการและรูปแบบการพัฒนาเด็กปฐมวัยตามวิถีไทย)**. Bangkok: Chulalongkorn University.
- Kulapichitr, Udomluck. (2010). **The Development of Instructional Model for Kindergarteners (การพัฒนาแบบแผนการเรียนการสอนสำหรับเด็กอนุบาล)**. Bangkok: Faculty of Education, Chulalongkorn University.
- Kuna-Apisit, Wasana. (2016). The Development of Physical Activity Curriculum for Student in Thailand (การพัฒนาหลักสูตรกิจกรรมทางกายสำหรับนักเรียนในประเทศไทย). **Journal of Health, Physical Education and Recreation**, 42(2): 44-85.
- Limwattanasamut, Chaweewan. (2010). State and Problems of Early Childhood Education Administration in Schools Under the Offices of Nakhon Phanom Educational Service Area (สภาพและปัญหาการดำเนินงานจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาในจังหวัดนครพนม). **Rajabhat Sakon Nakhon University Journal**, 2(4): 134-150.

- Ministry of Education. (2010). **National Education Act B.E. 2553 (2010) (พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช 2553 (ฉบับที่ 3))**. Bangkok: Siam Sport Syndicate Company Limited.
- _____. (2017). **2017 Early Childhood Education Curriculum (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2560)**. Bangkok: The Agricultural Cooperative Federation of Thailand Limited.
- National Education Act B.E. 2562.** (2019). [Online]. Retrieved September 25, 2019 from http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0049.pdf
- Office of the National Economic and Economic Development Board, Prime Minister's Office. (2016). **National Economic and Social Development Plan Twelfth edition B.E. 2560-2021 (แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560-2564)**. [Online]. Retrieved September 25, 2019 from <http://www.royalthaipolice.go.th/downloads/plan12.pdf>
- Quality Learning Foundation. (2014). **Open the Situation of Early Childhood the Phenomenon of Accelerating Learning from Kindergarten (เปิดสถานการณ์เด็กปฐมวัยพบปรากฏการณ์เร่งเรียนตั้งแต่วัยอนุบาล)**. [Online]. Retrieved September 25, 2019 from <http://qlf.or.th/Home/Contents/1009>
- Suwankan, Suriyan. (2017). **Use of Physical Activity to Develop Physical Literacy for Prathomsuksa 3 Students (การใช้กิจกรรมทางกายเพื่อพัฒนาความสามารถในการเรียนรู้ทางกายสำหรับนักเรียนประถมศึกษาปีที่ 3)**. Doctoral dissertation, Kasetsart University, Bangkok, Thailand.
- Seefeldt, V. (1993). Developmental Motor Patterns. In R. Nadeau, C. W. Holliwell and K. G. Newell, (Eds), **Psychology of Motor Behaviour in Sport**. Champaign, Ill: Human Kinetics.
- Thepthien, Bangon, & Trakulwong, Piyachat. (2007). Early childhood care in Thailand (การดูแลเด็กปฐมวัยของประเทศไทย). **Journal of Public Health and Development**, 5(3): 167-176.
- The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education. (2007). **Policies and Strategies for Early Childhood Development (0-5 years), Long Term 2007-2016 (นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559)**. Bangkok: VTC Communication Limited Partnership.
- The Secretariat of the Council of Education, Ministry of Education. (2009). **Performance of Early Childhood Development According to Age 3-5 Years: Guidelines for Caregivers Teachers and Professors (สมรรถนะของเด็กปฐมวัยในการพัฒนาตามวัย 3-5 ปี: แนวแนะสำหรับผู้ดูแลเด็ก ครูและอาจารย์)**. Bangkok: Plan for Kids Company Limited.
- Thomas, J. W. (2011). Creativity through music and movement. **Illinois Music Educator**, 72: 98-99.
- Whitehead, M. (2011). **Physical Literacy: Throughout the Lifecourse**. International Studies in Physical Education and Young Sport.